

minister Ihlen afgivne Erklæring af 22. Juli 1919. Paa dette Hovedpunkt kan hverken denne eller overhovedet nogen anden dansk Regering gøre Indrømmelser.

Jeg skal i øvrigt ikke, i alt Fald ikke for Øjeblikket, fremsætte nogen almindelig Imødegaaelse af den Kritik, der fra de to ærede Medlemmers Side her i Tinget og af andre udenfor Tinget er rejst mod Overenskomstsforslaget, men i saa Henseende indskrænke mig til en Henviisning til den højtærede Statsministers og Hr. J. O. Christensens Bemærkninger under Debatten, da Sagen forrige Gang var til Behandling. Kun et enkelt Punkt finder jeg Anledning til at omtale. Man har rejst den Anke, at den danske Delegation ikke var tilstrækkelig udstyret med sagkyndige. Jeg kan i denne Forbindelse oplyse, at Udenrigsministeriet ved Siden af, at man naturligvis ved Forberedelsen til Delegationsarbejdet i fuldt Maal har draget Nytte af den juridiske og folkeretlige Sagkundskab, dette Ministerium raader over, ogsaa i Anledning af Forhandlingerne har indhentet Udtalelser fra Zoologer og andre særlig grønlandskyndige. Efter min Mening er da heller ikke de truffne Afgørelser paa nogen Maade præget af manglende Sagkundskab. Delegationen var ingenlunde uvidende om den Eskimotrafik, som finder Sted paa Kysten mellem Lindenovsfjord og Angmagssalik, og den kendte Besejlingsforholdene for denne Kyststrækningens Vedkommende i fuldt Omfang. I Parentes bemærket forekommer det mig mærkeligt, at der aldrig fra Kritikernes Side opgives nærmere Data vedrørende de Skibe, der virkelig har aflagt Besøg paa denne Kyst, der pludselig er blevet saa let tilgængelig og fristende. Til syvende og sidst kunde Sagkundskaben da heller ikke have afgjort Spørgsmaalet om den paagældende Kyststrækningens Inddragning under Overenskomstens Omraade. Som Sagen udviklede sig, var dette et rent politisk Spørgsmaal, dette nemlig, hvorvidt en Overenskomst med Norge om Østgrønland var ønskelig eller ikke, hvilket Spørgsmaal, som Sagen den Gang stod, maatte afgøres af den daværende Regering, hvorpaa det nu bliver Rigsdagens Sag at acceptere eller forkaste denne Afgørelse.

Det kan maaske her være paa sin Plads at fremsætte nogle Bemærkninger af mere almindelig politisk Karakter med Hensyn til denne Sag. Den af den danske Delegation anbefalede Overenskomst kan og bør ikke alene ses og bedømmes ud fra snævre Ekspertsynspunkter, men den maa først og fremmest betragtes som et Led

og det endda et meget vigtigt Led i Bestræbelserne for at holde det nordiske Samarbejde, som i de senere Aar har været af saa stor Betydning, vedlige. Det nordiske Samarbejde er og bliver en af de Hovedpøler, hvorom dansk Udenrigspolitik maa dreje sig; der vil falde et tungt Ansvar paa dem, som indefra eller udefra lægger Hindringer i Vejen derfor. Det indbyrdes Forhold mellem de tre nordiske Riger har hidtil frembudt et Eksempel til Efterfølgelse, Verden har set, hvorledes Nationer i Fordragelighed har kunnet løse selv alvorlige Problemer, som laa dem imellem. Disse Lande har ved dette Samarbejde lagt Grunden til en Fredens Bygning, som denne Regering ligesom sin Forgænger vil bestræbe sig for at opretholde, bevare og om muligt udbygge.

Vi ser i den foreliggende Overenskomst et Middel hertil; vi mener som fremhævet, at Danmarks Stilling i Suverænetetsspørgsmaalet er saa stærk, at vi uden alt for nøjeregnende og direkte at hævde Princippet do ut des har Raad til i Kraft af vor Suverænetet paa det rent praktiske Omraade at imødekomme de norske Ønsker og saaledes i konciliant Aand give Norge noget ud over, hvad man almindeligvis vilde give, og samtidig give de norke Fangstmænd, hvad man kalder a fair trial.

Vi nærer de bedste Følelser for det norske Folk og har med Glæde hørt og gengælder gerne de forsonlige Ord, som den norske Statsminister for nylig har udtalt overfor Pressen; men vi understreger, at vi Danske, selv om vi naturligvis som Helhed er sindige og stilsfærdige, altid, naar det gælder, med Mod og Udholdenhed og i fuld Aarvaagenhed vil værne om det, som er dansk og skal vedblive at være dansk. I denne Henseende kan muligvis den Bevægelse, der er rejst paa Grønlandsspørgsmaalet fra Overenskomstmodstandernes Side, faa Betydning, nemlig hvis det kan lykkes at vække en endnu større Interesse for Grønland i Fremtiden, end der hidtil har været til Stede, til Fremme og Styrkelse ved praktisk gennemførligt Arbejde af den Indsats, der i to Aarhundreder har været gjort fra dansk Side i dette Land.

Jeg ser i det foreliggende Forslag til Overenskomst om ikke en ideel, saa dog en brugbar og den under de givne Omstændigheder eneste opnaaelige Formel til at bringe de Vanskeligheder ud af Verden, der muligvis ved gensidige Misforstaaelser og Fejlgreb er opstaaet mellem de to Lande, hvis